

sa ciljem kotarom, e da tim dokažu trogirskoj gospodi, kako oni nisu marva, koja se na izbore kao na pazar vodi. U to ime: živjeli mi Segečani! Do vidova na dan izbora!

Govor dra. Krstelja elektrizirao je sve. Klicanju ne bilo konca, tako te se ni ne čulo nekolicu trogirskih zvrnada.

Zadnji je govorio g. V. Kulčić: Sa gnusanjem i ogorčenjem odvraća glavu onoj šaci plaćenika i uličara, koji ne znadu što je sloboda i što je ponos ljudski. Govori samo Segečanin, onim hrabrim Segečanin, koji su u prošlosti dokazali, da znadu svoju slobodu i svoj obraz braniti do zadnje kapi krvi. Evo je i sad kucnuo čas, da Seget prvi u trogirskoj občini stupi na čelo jedne borbe, koja ima da oštiri silnike i unesrećitelje naroda. Ovi izbori su zgoda, da se trogirskom paši Mikuli zadade prvi jaki udarac. Segečani neka junačko kolo predvođe i pobjeda bili će sigurna. I onda će radom pravaške stranke i mnogog novog zastupnika procvatati ova zapuštena Zagora, koja ne ima ni puta, ni vode, ni škole. Kada zabeče sa svojom leđja lčvečiča, onda će kucnuti zadnji čas i Madirazi, a narod će odahnuti, jer će mu pošten ljudi i radišni zastupnik nadoknaditi dosadašnju zapuštenost. Mi ne očekavamo ništa, samo naš kandidat obriče, da će raditi za narod, a to je ono, što je glavno. Završuje kličuč Segečanin i dru. Krstelju.

Na to je skupština bila zaključena. Dr. Krstelj bi poklicima odpraden do na kraj mjesta, odakle se odvezao u Kaštela. Kroz Trogir nešto dječurlije je viknulo, no kad im se je pokazao prst, uzmaklo sve do na most, gdje se iza redara posakriše. U Kaštelima su nadošli bili posuti cviećem sa prozora, dočekani od vrlh Kaštelana i klicanjem dopraćeni do stana gosp. Ojge Radunića, gdje su bili milim gostima u onom rodoljubnom i gostoljubnom domu.

U četiri sata poslie podne množto je izčekalo dra. Krstelja i njegove pratice pred kuću g. Radunića, odakle ga odpradilo do Sokolane, gdje se sastanak održavao. Oduševljenji kaštelanski pravaši dubokom napuštenosti prostorje. Damjan Katalinić otvorio je sastanak i pozdravio dra. Krstelja kao brata. Prikazao današnju borbu stranke prava, u kojoj da će i Kaštelani proti silnicima učestvovati svom silom. Završio sa: Živio dr. Krstelj!

Kad je dr. Krstelj ustao dvorana je jeknula dugotrajnim klicanjem. Njegova žarka i odlučna, muška besjeda, kojom je prikazao korupciju i nemoral Utvare, izazvala je burne prosvjede proti onim kukaveljima. Iztakao je bratstvo Šibenčana i Kaštelanaca i ove zadnje pozvao u borbu ne za dra. Krstelja, nego proti nametnicima i špekulantima.

Dvorana se tresla od gromonog klicanja, koje se je opetovalo i za govora V. Kulčića i G. Radunića. Nakon toga množto je dra. Krstelja odpradilo do željeznice uz silne poklike i poslijlji ga cviećem.

I tako je završio onaj dan, koji će ostati u neizbrisivoj uspomeni, jer on bilježi prvi jaki udarac na kotar, za koji su utvaraši držali, da na nj imaju nasljedno pravo.

Imamo na koncu da opazimo, da se je politička vlast držala vrlo pasivno prama smutljivcima, kojima rek bi da nisu po čudi javne skupštine i sloboda govora.

Teror Mikule Madirazze.

Trogirski načelnik, poznata šupnja glava, barba Mikula, pobiesnio je bio kad je čuo, da će dr. Krstelj držati skupštinu u Segetu. U oči skupštine razaslao svoje ljude na sve strane nagovarajući Segečane, da ne idu na misu u Seget nego u Trogir. U sobotu poslie podne poslao tri redara u Seget, da agitiraju i mute među seljacima, ali su bili odbijeni. Poslao je i opata trogirskog Sentinella. Taj velečastni gospodin preko mjere se je zaboravio u žestokoj polemici sa fra Josom Špičićem. Htio ovog svakako svrnuti za lčvečiča, a kad uvidio odlučnost i samosviest vrlg redovnika, doviknuo mu je biesno, a na sablazn prisutnih: „Boga mi, da sam vam ja provincial digao bi vam misu, za to što ste proti lčvečiču, a za Krstelja“. Ovaj strastveni i nepromišljeni izljev zapanio je sve prisutne.

Mikula se je htio latiti još jidnog sredstva, da omete skupštinu. Bio namie naložio rondarima, da njih dvanaest na skupštinu dodju oboružani i da ju osujete. No mi ne vidjesmo — ni jednoga!

Mikula pako razumio je, što za njega i za lčvečiča znači skupština u Segetu, te se vas bio ukupao u pjeni nemogućnog biesna, na sve strane je govorio: „Ne šmi on u Seget! Ja cu Krstelja na travarici sabjon dočekati!“ Naravno, da je Mikula oprezno izbjegao i dodirnuti se sablje, tako da se nije ni pokazao dru. Krstelju pred oči ni imao srca na skupštinu doći. Pričali su nam još zanimivih stvari, kako Mikula mit seljake sa varavim obećanjima, a o tom čemo u drugom broju.

Tri skupštine dra. Drinkovića.

Makarska, 15. svibnja.

Jučer u jutro automobilom prispio je amo zastupnik Dr. Drinković sa gosp. I. Jelavićem, da obadje svoj izborni kotar, i da po raznim mjestima drži izborne sastanke. Jučer poslie podne popraćen od g. Mate Klarića i nekih drugih rodoljuba pošao je u bližnja sela, naime u rodoljubnu Baškovodu i Brela, u kojima ga dočekao silan narod sa svojim vrlim župnicima, glavarima, učiteljima i t. d. Dr. Drinković držao je govor. Također g. Klarić i Jelavić. Svi bijahu od mnogobrojnog naroda burno akklamirani, te su sastanci svršili najvećim redom i oduševljenjem.

Dr. Drinković svojom pojavom i krasnim govorom prisvojio je ljubav i povjerenje cijelog tamošnjeg pučanstva, koje će kao jedan čovjek listom za nj glasovati.

Treba iztknuti, da u 50 godina borbe ovaj je prvi put, da se je jedan zastupnik s tamošnjim pitomim i rodoljubivim narodom sporazumio i u doticaj došao.

Kad se amo povratio oko 7 u pratnji našeg izbornog odbora, dr. Drinković pošao je u Sokolanu, u kojoj se imao držati izborni sastanak. Malo poslie tog stana dvorana je bila prenapunjena od svih raznih građanskih slojeva. Gosp. Klarić brojnom občinstvu predstavio g. kandidata, iztknuo njegove velike zasluge, neumorni i poštveni rad na korist naroda i hrv. domovine, nadodav još, da je vrlo sretan naš kotar, kad ima ovakovog uvidnog i zaslužnog rodoljuba za kandidata, i ako Bog da, i za našeg zastupnika. Dr. Drinković je na to uzeo rieč i govorio iz rodoljubne duše o pravaškom programu, o radu u dobru pravaških zastupnika, o zadaći zastupnika, o beznačelnosti protupravaških stranaka, koje za nevolju se združile, samo da utuku pravaše. Nisu se sramile združiti se pokle su se za više godina na najsrmatniji način ružile i grđile, a sad u naračujući jedni drugim padoše; toliki strah im u kosti utjerala pravaška stranka. Cielj je govor bio najvećim oduševljenjem slušan i višekratno i burno odobran. Govornik je ostao silno ganut i uzbudjen na ovakove srdačne i spontane ovacije, da nije imao dovoljno rieči da se izbornicima zahvali. Poslie njega govorio je naš vrlj i vriedni fra Ante Cikojević. Nemoguće je u kratko izneti što je on iz svoje plemenite duše govorio. Zahvalio se dru. Drinkoviću na njegovom jezgrovitom govoru o ljubavi domovine i o obrani kršćanskih i katoličkih svetinja, za koje on je spravan do potrebe svoj život i svoju krv dade, a na obranu naših svetih amaneta. Naš će narod sretan biti, bude li imati za svog budućeg zastupnika dra. Drinkovića, tog odriješitog pravaša i branitelja naših amaneta. Još reče, da u ono tmurno doba za pravaštvo, od kad u zadnje doba sve stranke, vlada, vlasti, načelnici se podigoše da unište pravašku stranku i ako moguće, pravašku ideju — moramo najviše zahvaliti junačkom Šibeniku i junačkoj šibenskoj trojici, naime vrlim zatočnicima Dr. Krstelju, Dr. Dulbčiću i Dr. Drinkoviću, koji sa velikim samopriegorom, mudrim radom i životom djelatnošću spasise barjak pravaši — i Bogu hvala — u bližnju budućnost pravaštvo u našoj junačkoj Dalmaciji slaviti će svoju pobjedu — i ona prednjačiji, kao u prošlosti tako i u budućnosti ostalim hrv. zemljim.

Neopisivim i neprikidnim oduševljenjem bi popraćen krasni i vatreni govor našeg vrlg i poletnog mladog lektora. I gosp. Jelavić sasvim lepo i tačno govorio o pravaškom programu.

Nakon skoro dva sata g. Klarić zaključio je na 9 sati ovaj liepi sastanak, zahvaljujući Dr. Drinkoviću i drugim govornicima na njihovim mudrim besjedam, a biracima najavljujući, da čemo se do kratka doba opet sastati. Živo im preporučio, da budu složni, odvažni i da se ne dađu od nikoga preplašiti — i ako Bog dade, na 13 Lipnja nadamo se ako budemo složni, izvojevati izbornu pobjedu. Občinstvo se razišlo burno kličuč: Živio Dr. Drinković!

Jutros Dr. Drinković sa g. Jelavićem odoše u Gornje Primorje, kamo će u Drveniku i Zastrogu držati izborne sastanke.

Utvaraški kandidat za Šibenik. Na sastanku utvaraši i demokrata u Šibeniku, na koji su bili došli iz Splita dr. Smolaka i dr. Bulat, imenovan je kandidatom stari kapetan Duboković. Biednog starca oni bezsviestniji ljudi bacise u izbornu travicu sad, kad mu je osamdeseta godina odzvonilo i iznio su njega, kad se nijedan mješčanin nije htio izloži, znajući da je sve uzaludno. I toliko su nedolikatni ti ljudi, da su svog predsjednika kandidirali tek ondje, gdje mu je velika blažaja zajamčena.

Jesu li ga kavaliri, jesu! Ali od onih: *cavalieri d'industria*.

Dr. Smolaka za Vukovića „Hrvatski Dnevnik“ ponovno se vraća na svoju tvrdnju o Smolakinim pismima, u kojima preporučivao Vukovića te zaključuje:

Pozivljemo dr. Smolaku, da čisto i bistro izjavi: je li ili oje istina, da je on upravo vlastoručno pismo na neke svoje pristaše u neretvanskom kotaru, u kome im kaže, da ako „hrvatska stranka“ podupre kandidaturu vit. Vukovića, da će i demokrate morati se za nju zauzeti da prodre.

Naš urednik g. Kalist Tadin imao je neki dan prigodu, da se podpuno uvjeri o izpravnosti gornjih navoda, koji se nalaze u pismu dr. Smolake na neke neretvanske građane. Pozivljemo s toga dr. Smolaku, da izjavi: tko laže on ili njegov organ „Sloboda“? Mi mu stojimo na biljezi. Neretvanski pravaši znati će proniknuti dvoitlucnu igru splitskih demokrata i dr. Smolake.

„Plebiscit“ Biankinia. Biankiniev list u Zadru veoma je optimističan i gleda na kotar svog gospodara kroz naočare ružičaste boje. Javljujući, da stranka prava u Dubrovniku kandidira D. A. Bačića, „Narodni List“ veli, da će Biankini doživiti — plebiscit! I ništa namje. Mi mu na tom plebiscitu unapred... čestitamo! Što se pak pravaša dubrovačkih tiče, neka se Biankini izvoli kod njih priupitati, koliko li oni cienne njegove zasluge za narod, koje je stekao slepo služeći vladi, samo da mu ona pogodi u njegovim privatnim špekulacijama.

Mikula globi. Prgomet, 12 svibnja. Naš Mikula obigraje po Prgometi s brađom, a bolje bi mu bilo da je obrije, kako ga ne bi prepoznali da je Džolić Mihi pok. Bože udario globu kr. 20.60, Petru Bašiču pk. lije kr. 27. Džolić Nikoli pk. Petra kr. 17, Ivanu Grboviću kr. 10, Mihi Miždraku pk. Ivana kr. 60, Miždraku Mati pk. Ivana kr. 20, Drežančić Anli pk. Paške kr. 20, Maljković-Zorić Cvitku pk. Mate koji prosi kr. 90, Prbudiću Ivanu p. Šimuna kr. 25, ljudim koji u kući djeca pišu od gladi, a on njima udara globu na ono deset repa ko turski paša, pa danas hoće „mile lala“, a sutra će „crni vražje“. Ne mi, nego svi iz Prgometi, iz Labina i Prapatnice, a tako će iz sve Zagore — kako čujemo — ako budu imali pameti, izpušiti lčvečiča, a do malo i Mikuli čemo reći: Tko za tudjom vnom podje, sam ostrizen kući dodje.

Iz Petrova polja. Pišu nam odanle: Amo je narod vas za dra. Krstelja, jer mu dodjalo tridesetgodišnje liečarenje starog lčvečiča. Zapuštenost Petrova polja je već poslovična. Onaj lčvečič nije bio kadar kog toliko godina jednu dobru i korisnu stvar za taj biedni narod izposlovati. Kao da Petrovo polje nije za nj ni postojalo. Za vrieme njegovog zastupnikovanja umiralo je na stotine Petropljaca od ljute groznice, koja su Čikoline baruštine stvarale. Zato Petropljci hoće pravaškog kandidata, koji će i za njih raditi. U nedjelju se mnogo svietla sakupilo u Ružiču te je tom prigodom zaslužni gradački župnik fra Bone Baričević protumačio ljudima pravašku borbu, koja ide za tim, da našu one dosadašnje liečene, koje za siromašan narod ne mare, a da ih nadomjesti mladi, zauzetni i poštenji ljudi. Petropljci su oduševljeno klicali dru. Krstelju, koji je amo jako dobro poznat i od naroda objubljen. Svi će Petropljci ko jedan čovjek glasovati za dra. Krstelja, zajedno sa cijelom Zagorom, koja se sada tek prenula od dugogodišnjeg sna, na junačke noge stala i prihvatila za kandidata čovjeka po svom srcu. Živio dr. Krstelj!

Dr. Melko Čingrija imenovan je u Makarsko-Neretvanskom kotaru utvaraško-demokratskim kandidatom. Da za to kapacitiraju neke svoje otišli su bili u Makarsku dr. Trumbić i dr. Smolaka.

Komu krunu komu dvie. Pišu nam iz Suhog Doča. I amo se dotura naš Mikula s brca, da tura lčvečiča, pa djeci dieli po krunu, a ojačim po dvie. Ne ćeš Mikula ovog puta vjera ti je, pa da saspeš sve ono što si nam kroz ovo tvojih godina odkidao od zaloga! Ljuto si nas ujo, a lčvečič ucivilio, pa čemo vam sad vratiti što za ognjilo.

Još o prevari sa Vukovićevim „izključenjem“. Pametna je spisaka „Sloboda“. Tim pametnija, što joj se mozak sabio u peti. Ona, koja falsificiranje, klevetanje i blačenje svih osoba i svih stranaka uvela u Dalmaciju, ona, koja je moralnu korupciju uvriežila u nekim krajevima među seljštvom, toli je još drzovita, da se bezobrazno usudjuje govoriti kao da mi tobože falsificiramo. Radi se još o kompromisu između utvaraši i demokrata, po kojemu da je izključen Vuković. Mi onom zgodom, registrirajući taj zaključak objui stranaka, prama našim informacijama uprli smo prstom u varku, koja se iza tog zaključka krije: naime, da ga tobože iz kandidacione listine risu samo da bi Vuković, koji da će kandidirati na svoju ruku, umogao zavesti neke pojedince, čija mu podpora eo ipso bila izključena, čim bi ga te

stranke nosile. A pri tom ostajemo i danas uzprkos pisanju „Narodnog Lista“, koji veli, da Vuković ne će kandidirati na svoju ruku. „Narodni List“ hoće samo da tom varkom uspava koga, ali mu ne uspijeva, jer združeni utvaraši i demokrate otkrili će još u zadnji čas način, kako da Vuković kandidira i da lukavo mimoidje disciplinu stranačku.

„Sloboda“ pako osvrćući se na naše pisanje o tom veli nam, da smo falsificirali. To je prosta glupost, dostojna ljudi oko onog listića. Mi nismo ništa, apsolutno ništa falsificirali, nego smo naveli pošteno zaključak utvaraša i demokrata, ali pri tom smo odgrnuli zastor, iza kojeg se je krija nedostojna prevara javnosti. To, što smo mi tu izbornu smislicu na vrieme otkrili i tim joj osujetili uspjeh i efekat, razbjesnilo je „Slobodu“ te se na nas nabacuje uličarskim prostotama. Do nas ne dopiru, nego padaju ponovno u onaj gnjili i pokvareni ambient, iz kojeg je jedino onakav list mogao i niknuti.

Da pako zabašuri malko ovu prijavštinu, demokratski listić se ponovno lača občinske kuće sv. Jakova. Još je jednom to „Sloboda“ iznela i mi joj laž sasusmo u grio i kad se od nje tražila zadovoljštna, njezin je urednik uzmakao, označujući onakovo pisanje u svom pismu kao da uobće ne zaslužuje osvrtnja. A sad opet iznose, premda nису imali kuraže, da poštenim ljudima povjere ono pitanje, kojima se stavljalo na razpolaganje sve potrebito.

Pak da nису kukavice! Mizerije su ono...

Agrarni kandidat u Zadru! Iz Zadra stižu vjesti, da će tamo kandidirati, podupri od utvaraši i demokrata, konte Hubert Borelli. Ta glasina nije još potvrđena te nam je teško u nju vjerovati, jer bi nemoralno bilo, da Borelli izrabi svoj položaj predsjednika jedne zemaljske ustanove, gospodarskog vieća, a da tim za sebe agitira i pravi presiju. Ako ga je zbilja spopala volja, da kandidira i da se blamira, onda neka se zahvali na onoj časti. To od njega traži najelementarnija politička honestnost.

Utvaraško-demokratska kandidatura u Sinju. Sinj, 13 svibnja: Danas u prostorijam „Cevinske Pučke Stedione“ obdržana je skupština pristaša utvaraški i demokratske stranke za proglašenje zajedničkoga kandidata za parlamenta u osobi občinskog liečnika dra. Masovčića. Na razne pristaše uprvali su poziv, na kome ništa namie već stoje četiri Tripala podpisana, dva mlada a dva stara; još je falio peti gospodar Kekica, koji se bavi poslim kod Kravarice.

Izmešana kandidatura dra. Masovčića malo oduševljenja je našla kod naroda, pošto za prve izbore Piero Tripalo iznio je svoga zeta Mazzia, a sad Antonije Tripalo iznio svoga zeta te naravno u sav glas se vice: izašao Masovčić a izašao Tripalo ista je stvar kao da bi izašao Mazzi.

Pogovara se da će Vrličani izneti svoga kandidata u osobi Begovića. Uzalud sporazum utvaraši i demokrata. Što je doživio Mazzi god. 1907, to će doživiti i dr. Masovčić god. 1911.

Nadzornik voćarstva i maslinarstva.

Mного i mnogo iznenadjenja sa strane vlade doživismo mi u Dalmaciji u različitim podhvataima, tako i u tobožnoj akciji za podizanje gospodarstva, a osobito voćarstva i maslinarstva; dali je uprav to sprdnja i ništa drugo, nek svak sudi iz slediečega:

Dvie su godine već prošle, što na namjestništvu sjedi čovjek, koji nosi titul „Nadzornik za voćarstvo“, bere plaću i odlučuje se, da uči jezik voćara. On je onaj, od kojeg bi načli voćari imali da nauče, kako da se racionalnije radi sa maslinama i sa voćkama, koji bi imao davati inicijativu, da se što više razširi sadnja voćaka itd. O ovom „stručnjaku“ smo lanjske godine pisali, ko je, i kakovim je načinom došao u Dalmaciju, pa bi bilo suviše iznatično opet iste stvari. Istina je, u kratko, da je ovaj dečko (bit će mu 26 godina) imenovan u deveti činovni razred i sa 6000 „Reizpausala“ i to ne godišnje, već prema tome dok potroši; i s ovim svojim radom pokriva mjesto stručnjaka za voćarstvo. A „Smotra Dalmatinska“ od 10 prosinca prošle godine, pod naslovom „Rad vlade na promicanju gospodarstva u Dalmaciji god. 1910“ ubraja spomenutog stručnjaka u osobije za obilaznu u puku, a dalje o istome kaže: „Ovaj je za sada dodan dvanaestom osjeku. Pored obilaznog poučavanja on ima da rješava spise, koji zasiecaju u njihovu struku“. Bilo bi vrlo zanimivo, a moguće i pikantno, kad bi nam vladin list mogao odgovoriti koga podučava taj strukovnjak — kako i u kojem jeziku rješava spise.

Ovaj čovjek ne pozna niti riječi hrvatski, osim što je moguće za dvije godine naučio par fraza, da pita „kako se zoveš“ i „kuda se ide“. Koga da dakle taj čovjek podučaje i kako! Pa kako da ovaj upozna naše prilike!

Iz početka, da mu se oblaška barem nekakovi dodir sa pukom, bilo je naređeno putujući učiteljima, da mu ovi budu ciceroni, nu kako je taj čovjek uza sve ovo bahat, tomu se velika većina zahvalila na časti tumača.

Radi ovog njegovog postupanja sa kolegama, a bit će i radi bezobrazne protekcije, kojom je on ovamo došao, vlada veliki antagonizam između njega i putujućih učitelja. Ovo nije nikakova tajna, to je i c. k. namjestništvu dobro poznato, ali uza sve to taj čovjek sjedi, i sjedi gdje su ga i namjestili.

Taj „strukovnjak“ namješten je i sa manjim kvalifikacijama od svojih postarijih kolega (svi mlađi imaju akademski obrazbu), on nema niti nižu gimnaziju, niti nižu realku; ne poznavajući hrvatskog jezika, ne poznavajući prilike, a i ne poznavajući predmeta t. j. domaće maslinarstva i južnog voća, koje je za nas važnije od njegovog sjevernog voćarstva.

Gdje je taj maslinarstvo naučio, a gdje južno voće? — Bit će oko Beča ili oko Pešte ili u Bozenu, moguće putujući po Francuzkoj rijeviji. Ovaj ovako zaslužni čovjek, bio je, što je i naravno, odmah imenovan u deveti činovni razred i sa mastnim pausalom. Domaći strukovnjaci svršivši više nauke, te dobiju li mjesto, počinju kao praktikanti, a, dok dođu do nadzornika osjedit će.

Današnji nadzornik za voćarstvo štetniji je voćarstvu nego li su svi štetnici, koji ga uništavaju. Prvo jer jede subvenciju za ovu svrhu određenu, a ne može da radi ništa. Drugo, što je još gore, jer smeta drugomu, koji bi poznavajući predmet, jezik i prilike ipak nešto uradio, što on ne može. Ovakove stvari mogu se samo nama događati, jer oni gore, koji su ga poslali, znadu što on važe. Da im je bio valjan, bili bi ga dali profesorom njegovom ocu direktoru poljodjeljske škole u S. Michelu. Kao vrsnu silu mogli su ga imenovati na ministarstvu, pa ne bi trebao hrvatskog jezika.

Misli li vlada ozbiljno oko podignuća voćarstva i maslinarstva, to ne sadamo, da će nastojati da se riješi najvećeg parasita našeg voćarstva t. j. današnjeg nadzornika. Zašto vlada ne pozove tog čovjeka, nakon dvogodišnjeg njegovog službovanja, da položi izpit s hrvatskog jezika te iz svojih predmeta? bilo bi već skrajnje vrijeme!

Iz grada i okolice.

Poprakov crkve sv. Jakova. Jučer bio je u našem gradu dr. Fritsch, sektionsšef na ministarstvu bogoštovlja i nastave, te je pregledao crkvu sv. Jakova, a po njegovim riječima ima nade da će poprakov biti brzo priveden kraju.

Flotten-Verein. U naš grad prispjeli su mnogi članovi austrijskog društva „Flotten-Verein“. Razgledati će grad, okolicu i prirediti će izlet na Krku.

U zadnjem broju pogrešno je bilo objavljeno, da je grofica Thun sa svojim sinom i sa baronom Haas odsjela u Hotel „Krka“, dočim je odsjela u „Hotel Velebit“.

Izletnici. U subotu stigoše sa Lloydovim jachtom „Thalia“ mnogobrojni izletnici iz Njemačke, Englečke, Galicije i Rusije. Posjetiše sa posebnim parobrodicem Krku. Među izletnicima nalazi se i princeza Rohan.

Red opernih predstava. Hrvatska opera dolazi na 22, a na 23 počinje sa predstavama i to: na 23 Hatzev „Povratak“ i „Suzanova tajna“, 24 Straussov „Šišmiš“, 25 u četiri sata popodne za nadrane „Povratak“, u večer Fallova „Razvedena žena“, a 26 Puccinieva „Madame Butterfly“.

Ribari koralja. Ribari „Ribarsko-koraljske zadruge“ u Šibeniku u prošli ponedjeljak odputovali su na ribanje koralja. Odpremljene su četiri ladje sa 24 čovjeka. Odneli su sa sobom živeža za 4 mjeseca. Odjedrili su u pučine naprama „Punti d'ostra“. Uprava zadruge brizno radi da ovaj obrt podigne na stepen domaće industrije, a nadamo se, da će naći podpore i odaziva, kod svih onih, kojima leži na srcu bogatstvo našeg mora. Kako rekosmo još jednom, mi ćemo se obširno što prvo baviti ovim pitanjem.

Naučni izlet učenica. U prošlu nedjelju 52 učenice, sa učiteljicama na ratnom brodiću privedle su naučni izlet u Skradin i na vodopade naše Krke.

U Skradinu bile su veoma srdačno primljene i u družtvu gosp. učitelja Kristića i Lokasa pregledale su znamenitosti grada, kao što i gojenje svilene bube. Na vodopadu Krke pregledale su stroj vodovodni, gdje im je g. Ra-

donniković svaku protumačio, a zatim električnu centralu, koja je po nalogu uprave iz Crnice bila raztvorena, te su se kretali svi strojevi. Tumač je bio dotični činovnik, koji je svaku tačno na pojedine upite razjasnio i protumačio. Prizor vodopada kao da ih je ususpjelo i teškim srcem od njega se sa „Briga“, odijelilo. Pri obali pod vodopadom naše su se male izletnice založile i okriple. Po tom im je g. Lokas držao kratko predavanje o Krki i njezinim znamenitostima te o njenim vodopadima, što su djeca veoma rado slušala. U 7 sati večer vesele izletnice povratile su se u grad, noseći milu uspomenu kitice cvieća sabranih po klisurama čarobnog vodopada. U dočastu nedjelju spremaju se na izlet u Split i Solin a do malo dana i u Knin.

Ovom prigodom za pohvaliti je susretljivost g. zapovjednika ratne ladje Swarzenberg, koji je osobno sve pregledao i odredio da putovanje bude po djecu što ugodnije i zabavnije kao i cijelo osoblje ratne ladje „Tender Br. 2.“

Ribari spužava. Naši krapljanci povratili su se sa svog prvog ribolova spužava, koji je bio dosta obilan. Spužve imaju dosta kupaca u sirovu stanju. Dobre su nađe, da će se i ovaj naš obrt uputiti ksvom pravom cilju i da ćemo sami čistiti (rafinirati) spužve i tako dobiti ono, što danas drugi dobivaju na našoj trudnoj žuljavoj koži.

Vojnička bolnica. Poljska vojnička ljetna bolnica, koja je do sada bila na tvrđavi Sv. Ane, prenešena, na tvrđavi Sv. Ivana.

Pričuvnici. Prispjelo je iz Zadra 150 pričuvnika da ovdje nastave vojna vježbanja za mjesec dana.

Direkcija k. k. obće bolnice u Sembergu piše: Poslije postignutog uspjeha potvrđujemo radi istine, da je prirodna Franje-Josipa gorka voda kao jedno valjano vrlo pomagajuće sredstvo za čišćenje izvanredne pažnje vredno. — Dobiva se u ljekarnama i drogerijama.

Viesti.

Obćinsko vijeće. — Dne 9 i 10 o. m. obdržavano je obćinsko vijeće u Sinju sa raznim točkam dnevnoga reda. Odmah na početku vijeća načelnik je saobćio o razpustu carevinskog vijeća i kako će biti do malo novi izbori. Bivši zastupnik Don Fran Ivanšević da je pismeno saobćio, kako mu se je nemoguće nadalje priznati mandata. Načelnik je izkazao rad za ovaj kotar, osobito njegovo zauzimanje oko uređenja bosanske paške i cetinskog polja. — Predložio, da mu vijeće kao predstavnik cijele Krajine izrazi svoje priznanje i zahvalnost. Predlog bio je primljen. Oba dana vijeće je dostojanstveno razpravljalo i mnoge važne posle riješilo. Prvi dan koli do podne toli posle podne prisustvovao je c. k. Kot. povjerenik gosp. Lnger.

Na ovom vijeću gosp. načelnik Vrdoljak najavio je, da bi morao odstupiti zbog bolesti očiju, jer da mu liečnici strogo zabranjuju očima raditi. Ako bude usilovan pri ovom ostati, tad će se preći na biranje novoga načelnika.

Arnautski ustanak se sve više širi. U Skloplje je stigao Enver beg u strogom inkognitu i tamo drži svoje konferencije.

Ban i vojne osnove: Ban Tomasić zadržaje se u Budimpešti nekoliko dana da konferira sa Khuenom glede osnova o reformi obranbenog i kaznenog postupnika. On bi imao izneti zahtjeve Hrvatske. Pozvao je i podbana Chavarka u Peštu.

Hrvatska tiskara (Dr. Krstelj i dr.) Vlastnik, i izdavačelj i odgovorni urednik: Josip Drezga.

Dobar tek!

Zdrav želudac i nikakove bolesti želudca ne imamo, nikakove bolove, odak Fellerove pilule „Rabarber“ m. d. M. „ELSA-PILULE“ upotrebljavamo. Iz osvjedočenja kazujućem Vam, pokušajte ih i Vi; one uređuju stolicu i pospešuju probavu. 6 kutijica stoji franko 4 K. Proizvadjatelj je samo ljekarnik: E. V. Feller u Šubići, Elsatrg br. 64. (Hrvatska).

Knjigovodja,

korrespondent hrvatskog i njemačkog jezika, verziran u svim trgovačkim poslovima želi naći mjesto u Šibeniku ili okolici. Isti i nuzgredno preuzima vodjenje knjiga i korrespondencu. Cijelj. upiti na uredništvo.

Objava.

Dana 31. ovog mjeseca, biti će na ovom c. k. kot. sudu javna dobrovoljna dražba kuće Njeguševe. Uslovi se dražbe mogu pregledati na sudu u sobi br. 2.

Hrvatske narodne poslovice

uredio V. J. Skarpa, cijena knjizi broširano K 5.—, a uvezano K 6.—, nabavlja se kod „HRVATSKE TISKARE“ u Šibeniku i u svim knjižarama.

Tiskanice

za obćine i župske urede — dobivaju se — uz vrlo nisku cijenu u Hrvatskoj Tiskari — Šibenik

POKUČSTVO
SOLIDNO I UKUSNE IZRAĐBE
MOŽE SE DOBITI UZ VEOMA
NIZKE CIJENE SAMO KOD DOBRO
POZNATE TVORKE
A. DELFTIN - ŠIBENIK
TAPETARSKA I DRVODELJSKA
— RADIIONICA —
— UTEM. GODINE 1899. —

Anstrijansko parobrodarsko društvo na dionice „DALMATIA“
uzdržava od 1. maja 1911. sljedeće glavne pruge:

Trst—Metković A (poštanska)
Polazak iz Trsta ponedjeljak u 5 sati poslije podne; povratak svake subote u 6 sati prije podne.

Trst—Metković B (poštanska)
Polazak iz Trsta u četvrtak u 5 sati poslije podne; povratak svake sriede u 6 sati prije podne.

Trst—Metković C (poštanska)
Polazak iz Trsta u subotu u 5 sati poslije podne; povratak u četvrtak u 6 sati prije podne.

Trst—Korčula (poštanska)
Polazak iz Trsta u utorak u 5 sati poslije podne; povratak u ponedjeljak u 6 sati prije podne.

Trst—Šibenik (poštanska)
Polazak iz Trstasvake sriede u 5 poslije podne; povratak u utorak u 6 sati prije podne.

Trst—Metković D (trgovačka)
Polazak iz Trsta svake nedjelje u 3 sata pr. pod. povratak svake nedjelje u 2.30 poslije podne.

Trst—Vis (trgovačka)
Polazak iz Trsta u petak u 5 sati poslije podne; povratak svaki četvrtak 8.30 prije podne.

Najsavršeniji gramofoni i ploče
sa svakovrstnim komadima osobito hrvatskim providjeni znakom „Andjoo“

IVAN GRIMANI
ŠIBENIK, GLAVNA ULICA.
Šalje na zahtjev cijenik i popis komada badava.

Eugen Pettoello
Pribor satova, zlatarskih i optičkih predmeta i kineskih srebrarija zlica, viljuška i noževa.
Zajamčena izradba sa 90 grama čistog srebra.
Pečata.
Svake vrsti rezbarije u kojoj mu drago kovini.
Bogati ilustrirani cijenik. Tvorničke stalne cijene.
Šibenik, Glavna ulica, br. 128.

Izvanredna prigoda kupnje!
Podpisana tkaonica ima na raspoloženje 80.000 komada razne tkanine za izvanredno snižene cijene, koje franko odšaljite:

kanafas laneni 120 cm široki	K 1.25	za m.
„ pamučan 100	„ 1.05	„
„ 120	„ 1.15	„
platna I	82	„ 94
„ II	82	„ 86
„ III	82	„ 79
šifon pamučni 80	„ 1.25	„
platno pamučno 140	„ 1.25	„
„ 170	„ 1.45	„
„ 150	„ 1.65	„
I laneni 90	„ 1.50	„
„ II	90	„ 1.60
„ 1/2	90	„ 1.15
džepni rubčići	90	„ 1.50 tucet

Tko naručiva u velikom dobiva 10% popusta.

Jaroslav Xocian
— Tkaonica i odpravništvo —
Kronove u Met. (Česka).

PRUŽA SVAKU JAMČEVINU!!!
moja čuvena guma za lozu

„TRISSIN“
sa zaštitnim znakom (grozd) 14 dana protiv sunca i kiše na lozi izdržati mora.

Svaka kutija je sa svojim zaštitnim znakom „Grozd“ providjena. Gdje dotični fali, nije moj „TRISSIN“ nego rdjava roba.

Uzorke i cienike badava.

Rudolf Oestereicher,
Beč II. Lilienbrungasse 10.

VELIKA ZLATARIJA
Gi. PLANČIĆ
Vis—STARIGRAD—Velaluka

Kako da se očuvamo od želudačne bolesti?
Sa želudačnom bolesti u današnje vrijeme jako mnogo ljudi boluje, a da se tome predusretne preporučam u zgodno doba uporabu

Dra. Engel'schen Nectar
koji okrepljuje želudac i omogućuje dobru probavu, te čini svakoga potpuno zdravim. Tko dakle želi očuvati svoje zdravlje do najviše starosti, neka upotrebljava izvrsno i hvaljevredno sredstvo:

Dra. Engel'schen Nectar
Ovaj izvrsni Nectar pronadjen je od osk za raznih bilina pa mještan sa dobrim vinom. Djeluje sa svojim sadržajem na svježost, jakost i probavu. Osim toga je izvrsnan likveur za želudac, odnosno želudačno vino i nema nikakve škodljive posljedice. Zdravi i bolesni mogu za poboljšanje zdravlja upotrebljavati. Nectar djeluje kod probave i proizvode pravljene oskova.

Preporuča se osobito za one

Dra. Engel'schen Nectar
koji žele imati potpuno zdrav želudac. Nectar je izvrsno sredstvo proti želudačnom kataru, grčevima, boli i slaboj probavi ili stazu. Isto tako NECTAR odstranjuje začepjenje, ukočenost, koliku i srčanu kućavicu, a daje mnogo bolju mirnoću, tek i ugodno spavanje, dočim bezazalno glavobolju i nervoznost uništava. Uslijed svoga djelovanja, NECTAR na daleko uživa dobar glas, NECTAR djeluje na si kriepak i veselo.

NECTAR se dobiva u bocama za 3 i 4 K u ljekarnama Sinja, Šibenika, Skradina, Druška, Tisna, Biograda na moru, Vrljke, Knina, Zadra, Benkovca, Kastelstarog, Splita te u svim većim i manjim mjestima Dalmacije i u cijeloj Austro-Ugarskoj.

Čuvajte se patvorenja!
Zahtijevajte samo izklijčivo

Dra. Engel'schen Nectar!

Naj NECTAR nije nikakova tajna. Sadržina je: Samec 300, viskija zesta 150, nilinovo sok 100, crveno vino 100, sok od jagoda 100, sok od trešanja 200, eterična ulja 30, komada jagoda 30, jezina 30, korčula, anis, cimet i druge korčule je 10, pečenaš sve skupa.

HRVATSKA VIERESIJSKA BANKA

:: PODRUŽNICA ŠIBENIK ::

Centralka DUBROVNIK. Podružnica u SPLITU i ZADRU
DIONIČKA GLAVNICA 2.000.000 K
PRIČUVNA ZAKLADA U PRITIČCI 250.000

BANKOVNI ODJEL

PRIMA ULOŽKE NA KNJIŽICE U KONTO KURENTU
I ČEK PROMETU; ESKOMPTUJE MJENICE, OBAVLJA
INKASO, POHRANJUJE I UPRAVLJA V JEDNINE. DE-
VIZE SE PREUZIMAJU NAJKULANTNIJE. IZPLATE NA
SVIM MJESTIMA TU I INOZEMSTVA OBAVLJAJU SE
BRZO I UZ POVOLJNE UVJETE.

MJENJAČNICA

KUPUJE I PRODAJE DRŽAVNE PAPIRE, RAZTERET-
NICE, ZALOŽNICE, SREĆKE, VALUTE, KUPONE.
PRODAJA SREĆAKA NA OBROČNO ODPLAĆIVANJE.
OSJECURANJE PROTIV GUBITKU ŽRIEBANJA. REVI-
ZIJA SREĆAKA I VRIEDNOSTNIHPAPIRA BEZPLAT-
NO. UNOVČENJE KUPONA BEZ ODBITKA.

Velika tvornica tjestenine i mlinice za raznu hranu.

Pomoću najmodernijeg motora
proizvaja svake vrsti ovog je-
stiva od najboljeg marseljskog
griza kao i od dobrog i najfinijega
pšeničnoga brašna.

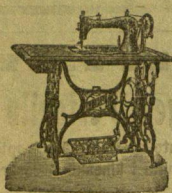
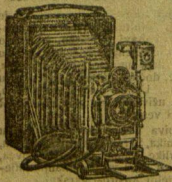
Tvrđka Ivan Šupuk i brat
Šibenik

Knjižara i papirnica

Jvana Grimani-a - Šibenik

preporuča p. n. občinstvu svoj veliki izbor hrvatskih, njemačkih, taljanskih i
francuzkih knjiga, romana, slovnica, rječnika, onda pisanih sprava, trgovačkih knjige,
uredovnog papira, elegantnih listova za pisma i razglednica. Prima predplate na sve
hrvatske i strane časopise uz originalnu cijenu sa tačnim i brzim dostavljanjem
u kuću — Velika zalihna svakovrstnih teplotjera, cviker-naočala od najbolje vrsti
leća u svim gradacijama.

Vanjske naručbe obavlja kretom pošte.

Skladište fotografekih aparata i svih nuzgrednih potrebstina. — Preuzimlje naručbe
svakovrstnih pečata od kaučuka i kovine. — Skladište najboljih i najjeftinijih
šivaćih strojeva „Singer“ najnovijih sistema.

Velika tvornica voštanih svieća na paru Vladimir Kulić - Šibenik

Preporuča svoje proizvode p. n. gg. župnicima, crkvinarstvima
i bratovštinama.

Nagrađjena prvorazrednom diplomom i zlatnom medaljom
na rimskoj izložbi poljodjelstva i obrtnih proizvoda.

Hrvati! Pomozite „Družbu sv. Ćirila i Metoda“!

TVORNICA PAPIRNATIH VREĆICA

- ANTE ZORIĆ — ŠIBENIK — (DALMACIJA). -

Tvornica je uredjena sa svim potrebnim strojevima
Izradjuje vrećice u svim veličinama i u svim bojama.
Ovo je prvo i jedino domaće poduzeće ove vrste.
Cijene su vrlo umjerene, te domaći potrošioći ne će
imati razloga, da pored domaćeg poduzeća služe,
se iz vana.

- - NARUČBE SE IZVRŠUJU VRLO BRZO I TOČNO. - -

NAJBOLJI NAMJEŠTAJI NAGE

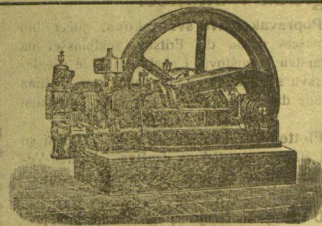
kao što su motori na plin (gas), benzin, žestu, kameno i sirovo ulje, na mrešavi plin,
za obrt. poljodjelstvo i električne namještaje snage proizvaja

Dražđjanska tvornica

- - motora na plin - -

(A. G. Dresdner Gasmotoren-Fabrik)

Tražite cjenike i proračune — ba dava.
Dopisivanje hrvatski, talijanski, njemački i
slovenski.

Jzključivo glavno predstavništvo, kamo valja upravitli sve upite:

EMANUEL i OSKAR KRAUS

Tehnička poslovnica TRST, Via San Nicolo 2/c.

HRVATSKA TISKARA

(Dr. KRSTELJ i drug - ŠIBENIK)

IZRADJUJE SVE TISKARSKKE PO-
SLOVE VRLO UKUSNO, A UZ NAJ-
UMJERENIJE CIENE.